

Inspiratienota heropening publieke skateparken en sportterreinen

Versie 17 mei 2020

- Deze nota kwam snel tot stand na de verrassende beslissing (15/05 om 16u) van minister Dalle en minister Somers om skate- en sportterreinen terug toegankelijk te maken onder voorwaarden.
- Deze nota is geen officieel regelgevend beleidsdocument. De nota heeft tot doel lokale besturen, in het bijzonder jeugdambtenaren en jeugdschepenen, te helpen bij de uitrol van de besluiten.

1. Wat is er beslist op 13 en 15 mei?

- **Wat was al mogelijk?** Je verplaatsen 'op wieltjes' met mensen uit je eigen 'bubbel' + maximaal 2 andere vrienden/vriendjes, indien respect voor de fysieke afstand.
- **Sommige lokale besturen heropenen reeds hun skateparken.** Gezien skaten officieel een sport is (Olympisch), volgden zij de regels op de info-corona pagina's voor wat betreft [fysieke activiteiten en sporten](#). De site zegt: "*De noodzakelijke infrastructuren voor de uitoefening van de sporten in open lucht die geen fysieke contacten impliceren mogen openen met uitzondering van kleedkamers, douches en cafetaria's. Toiletten en drankautomaten kunnen wel gebruikt worden. Onder infrastructuur verstaan we de clubs en de sportterreinen.*" Daar is zonder leeftijdsgrens.
- Bijkomend besloot de Nationale Veiligheidsraad (NVR) van 13 mei dat **sporten in de buitenlucht tot 20 personen** terug kan vanaf 18 mei, mits toezicht en respect voor fysieke afstand.
- Na de NVR gaan juristen aan de slag en die schreven op 15 mei in de [Ministeriële Besluiten](#) deze uitzondering op de samenscholing en het verbod op recreatieve activiteiten. "*...worden toegestaan... regelmatige trainingen en lessen in de buitenlucht die geen fysieke contacten impliceren, in georganiseerd verband, in het bijzonder door een club of een vereniging, met een groep van maximum 20 personen, steeds in de aanwezigheid van een trainer of een meerderjarige toezichter, en met het respect van een afstand van 1,5 meter tussen elke persoon*"
- Vervolgens interpreterden [minister Dalle en minister Somers](#) dat dit dan ook moet mogelijk zijn voor kinderen en jongeren die niet sporten in clubverband. "*De publicatie van het ministerieel besluit maakt het immers mogelijk dat ook (feitelijke) verenigingen activiteiten organiseren. Concreet betekent dit dat lokale sportterreinen kunnen worden opengesteld voor jongeren op bepaalde tijdstippen en onder toezicht. De lokale besturen kunnen zelf kiezen hoe ze deze 2 voorwaarden invullen en kunnen hiervoor ook samenwerken met (jeugd)organisaties op het terrein.*"
- Op de officiële Q&A-pagina rond corona staat sinds zaterdag "18. *Kunnen de gemeenten lokale (sport)terreinen openen voor sportactiviteiten in georganiseerd verband? Ja, mits de aanwezigheid van een trainer of een meerderjarige toezichter, en met het respect van een afstand van 1,5 meter tussen elke persoon.*"

Minister Dalle maakt dus een punt van het algemeen welbevinden van kinderen en jongeren in deze crisis. **Ook voor wie niet in clubverband kan bewegen / sporten.** Hij zet daarvoor in het publieke debat en achter de schermen de nodige druk. Hij wordt daarbij aangevuurd door een breed draagvlak van middenveldorganisaties, wetenschappers, instellingen, lokale besturen. Vind achteraan deze nota een lijstje met inspiratie om je eigen lokale stake-holders te overtuigen.

2. Wat is de visie van Bataljong?

- Inhoudelijk staan we helemaal achter het appèl om **kinderen en jongeren meer centraal te zetten in de exit**. Daarbij zien we de **publieke ruimte als een deel van de oplossing**, in plaats van het probleem. We ondersteunden hiervoor meerdere oproepen en reikten samen met partners zoals VVSG reeds protocollen aan.
- Toch waren ook wij verrast door deze interpretatie van de beide ministers. Juridisch lijkt dit dansen op een slappe koord. Maar uitzonderlijke tijden vergen uitzonderlijke maatregelen, en het belang van kinderen en jongeren komt soms voor de regels. **Onze loyaliteit ligt eerst bij de jonge inwoners**, pas dan bij de wet. Bovendien denken we dat een jurist als minister Dalle weet wat hij doet, en is dit statement van de Vlaamse Regering een duidelijk gezagsargument. We geloven in de kansen en reiken oplossingen aan.
- Er is meer dan alleen virusveiligheid. Het **lichamelijke, mentale én sociale welbevinden** van heel wat jongeren staat dermate onder druk, dat ook dat in de balans moet.
- Dit kwalitatief uitrollen vergt **beleid maken MET kinderen en jongeren**. Zonder dialoog met hen, geen goede oplossing.
- Heel veel onderdelen van de exitstrategie zijn moeilijk te regelen of te handhaven en rekenen op **de verantwoorde burger** (denk bv. aan 'de regel van 4'). En waarom zou die burgerverantwoordelijkheid minder goed lukken met jongeren die eindelijk perspectief en eigenaarschap krijgen? **Inzetten op 'zelfregulering' is mogelijk**.
- Jongeren die zelf verantwoordelijkheid nemen, verdienen een goede ondersteuning en back-up.
- Het is niet de taak van jeugdbewegingen, jeugdverenigingen of jeugdwelzijnswerk om 'toezichter' te zijn. Je kan hen daar niet toe dwingen. Iets vragen op vrijwillige basis kan wel. Ook vrijwilligers (verenigingen of individuen), hebben dan recht op een sterke ondersteuning.

3. Enkele concrete aanbevelingen.

- Dit is geen vraagstuk voor jeugd alleen. Maak zoveel mogelijk beleid **in samenspraak met sport, preventie, politie...** Betrek ook het MAT, je 'corona-crisiscentrum' en de burgemeester en vraag een duidelijk **mandaat**. Durf wel **de 'lead' nemen** als jeugddienst en schepen van jeugd. Het gaat om de jongeren waarmee en waarvoor jullie beleid maken.
- Maak beleid MET kinderen en jongeren. **Ga in dialoog met de skaters / sporters zelf**. Nodig zo snel mogelijk een delegatie uit voor een gesprek. Betrek er als het kan ook je schepen of burgemeester bij. Leg het vraagstuk open voor: dit is de kans, en dat zijn de regels. Hoe gaan we dat hier doen? **Rensponsabiliseer hen om mee naar oplossingen te zoeken**. Maak hen mede-eigenaar van het vraagstuk.
- Willen zij zich engageren? Ga daarop in. **Leve het vrijwillig engagement**. Zo krijg je dat 'toezicht' misschien rond. Omkader die vrijwilligers goed, bv. met mondmaskers als ze dat willen, en een 'corona-aanspreekpunt' dat steeds bereikbaar is. Zet hen niet zonder ruggesteun in de wind. Zorg dat bv. politie hen benadert als medestanders. Anders droogt hun engagement op.
- **Bedenk samen een helder en eenvoudig reglement** dat je communiceert met pictogrammen. We geven je verderop in deze nota enkele suggesties en stellen wat materiaal ter beschikking.
- **Wees pragmatisch en creatief. Begin niet te flippen op de regels**. Het is crisistijd en we zoeken oplossingen. Minister Dalle heeft voorgedaan hoe je regels 'creatief kan interpreteren' in het belang van de jonge inwoners. In het ministerieel besluit staat bv. 'vereniging', niet 'erkende' ofzo. Zo kan dus ook een 'feitelijke vereniging'. Dat is *een (tijdelijke) spontane groepering van individuen die een gemeenschappelijk doel nastreven*. Daaronder kan heel veel. Leg zelf ook je basis-loyaliteit bij de jongeren. **Regels zijn een middel, geen doel**. En jeugdambtenaren zijn gelukkig kampioenen in het bouwen van bruggen tussen de regels en de jongeren.
- **Maak het de jongeren niet moeilijker dan nodig**. Men weet federaal heel goed dat 'de regel van 20' ook dient om groepjes wielertoeristen terug de baan op te krijgen. Hoe denk je dat dat gaat? *Iemand stuurt in het Whatsapp-groepje een fietsverzoek naar 19 vrienden, en vraagt erbij:*

wie wil er morgen 'de verantwoordelijke / coach' zijn? Een ander stuurt een <manneke-dat-zijn-handje-opsteekt>. En klaar is kees. Morgen om 9u aan de kerk. We gaan misschien iets te kort door de bocht, maar durven toch stellen: hoeveel moeilijker wil jij het de jongeren maken? **Hou het simpel en toegankelijk**. Zo dien je de geest van deze versoepeling.

- **Vermijd (al te hoogdrempelige) inschrijfsystemen**. Zo creëer je een scheiding tussen wie geïnformeerd en kansrijk is en wie niet. Wanneer je piekmomenten verwacht is enige 'regulering' natuurlijk wel nodig om grote frustraties of schendingen van de fysieke afstand te voorkomen. Denk ook aan de samenscholing rondom je plein.
- **Stem af met buurgemeenten**. Niet eenvoudig, gezien de krappe timing. Maar skaters blijven niet alleen in de eigen gemeente. Vermijd teveel verschillende regels of concentraties in één gemeente als het enigszins kan.
- Laat ons eerlijk zijn: er is altijd een risico want op een sport- of skateterrein is 100% fysieke afstand moeilijk vol te houden. **Contacttracing is dan hét kernbegrip** en de sleutel om de exit vlot te laten verlopen. Wil je dus extra *veiligheid* inbouwen? Denk dan na over hoe je dat organiseert. Misschien is in plaats van 'reserveringen' een eenvoudige registratie van aanwezigheden (naam, adres) tijdens bepaalde tijdslots haalbaarder en belangrijker. Door snel en efficiënt contacttracing te steunen, los je al veel op wanneer zou blijken dat er iemand met Covid-19 aanwezig was.
- **Evalueer tijdig en stuur bij**. Hands-on. Flexibiliteit is van groot belang. Jeugdendiensten zijn kammeleons vandaag de dag. We passen ons aan de wisselende situaties.
- 20 personen is de maximale grootte van 1 georganiseerde groep. Maar mogelijk is dat voor je skateterrein al wat krap. Denk dus na over **een maximale capaciteit**. Voor volwassen sporters in beweging adviseert ISB 1 persoon/30m². In de zwembad/fitness zou men voor 1 persoon/10m² willen gaan. Ligt een skatepark er ergens tussenin?
- Overweeg **hygiënemaatregelen** zoals handgels voorzien of mondkmaskers voor begeleiding.
- Vergeet niet te **communiceren met buurtbewoners**.

4. Richtvragen voor het gesprek met jongeren

Algemeen: check ons pleidooi voor jongeren en [8 tips om met hen het gesprek aan te gaan](#).

Hoe pak je dat aan?

- Ga altijd open het gesprek aan, op gelijkwaardig niveau;
- Laat jongeren zelf komen met voorstellen en oplossingen;
- Geef hen ruimte om verantwoordelijkheid te nemen indien ze dat willen;
- Daag hen uit om samen tot iets te komen;
- Betrek hen ook nadien nog om op te volgen hoe het gebruik van het terrein verloopt en/of wanneer er bijstellingen in aanpak nodig zijn.

Enkele mogelijke vragen om met de jongeren te bespreken:

- Op welke momenten (in de week en in de dag) willen jullie gebruik maken van het terrein? Hoe vaak per week?
- Een meerderjarige moet toezicht houden. Hoe zien jullie dat? Wat verwachten jullie hiervan?
- (Hoe) Kunnen jullie het toezicht zelf organiseren? Welke ondersteuning heb je daarbij nodig?
- Welke regels spreken we best af? Skaten en sporten kan, maar hoe doen we het veilig?
- Hoe communiceren we best de regels die horen bij het gebruik van het terrein naar jongeren? (Hoe) Kunnen jullie daarbij helpen?
- Hoe gaan we te werk als er een besmetting wordt vastgesteld bij iemand die gebruik maakte van het terrein? (Hoe) Kunnen jongeren die het terrein gebruiken mee instaan voor een goede contact tracing bij besmetting?

- Hoe volgen we de komende periode samen op hoe het gebruik van het terrein verloopt? Welke rol kunnen en willen jullie daar verder nog in spelen?

5. Voorzetje voor een reglement voor skateparken en sportterreinen.

Eenvoudige en heldere afspraken zijn helpend. Maak duidelijke regels en reglementen voor kinderen en jongeren die skate- en sportterreinen mogen gebruiken. Leg langs de ene kant nadruk op de algemene regels van fysieke afstand en langs de andere kant hoe kinderen en jongeren zich veilig op het terrein kunnen begeven.

We helpen jullie een handje met pictogrammen die we lieten ontwerpen.

[Download ze hier allemaal gratis.](#)

Enkele voorbeelden:

Toon je streken op je board. Maar wees geen aap en volg de regels.

bataal

Je gsm doorgeven is geen goed idee.

bataal

Show me love maar geen knuffels.

bataal

Deel geen persoonlijke materialen.

bataal

6. Enkele eerste voorbeelden die ons bereiken.

De voorbeelden die ons bereiken gaan vnl. over de skateparken en -plekken.

Leuven

Leuven ging onmiddellijk in dialoog met de skatecommunity. Ze hebben het voordeel te kunnen samenwerken met [skatevereniging het Vzweetje](#). Zo slaagt Leuven erin al vanaf maandag 18 mei 2 van de 3 grote skateterreinen te openen.

Ze gaan voor een 7/7 voor-en-door-jeugd aanpak, telkens van 12-22u met permanentie door begeleiders van Vzweetje in samenwerking met jeugddienst. Grootste park met een max. van 20 personen, kleinere max. van 10 personen tegelijk. Skaters kunnen telkens in shiften van een uur skaten. Als het park vol is, wordt gevraagd om op papier te registreren en later terug te komen. Je skatend voortbewegen in de publieke ruimte met 1 of 2 vrienden mag bovendien ook. Leuven evalueert dinsdag of woensdag met politie en preventiedienst om bij te sturen waar nodig. Als plan B houden ze online reservatiesysteem achter de hand, maar ze doen dat nu nog niet om niemand uit te sluiten. [Hun facebookpost](#). Wil je meer info of heb je vragen: bram.canniere@leuven.be

Knokke-Heist

We stellen skatepark op bepaalde momenten open, wanneer we toezicht kunnen voorzien. Gezien er max. 20 skaters mogen, kunnen ze zich inschrijven door een privébericht naar onze skate-instagramaccount te sturen. Ze schrijven zich in voor een zelfgekozen uur op de voorziene momenten. Toezichter heeft de lijst bij en begeleidt het wisselen.

We contacteren nog de jeugdverenigingen om te kijken of zij iets kunnen betekenen in de begeleiding. Hoe meer begeleiding we vinden, hoe meer het skatepark open kan, waardoor inschrijven hopelijk snel niet meer hoeft. We verwachten vooral eerste weken grote druk. We sturen bij na de eerste testweek.

Grimbergen

Grimbergen is de dialoog met de skaters gestart. Er wordt gedacht aan een verdeling van de leeftijdsgroepen om de druk te proberen spreiden. Bv. voormiddag voor -12 jarigen, namiddag voor -18 jarigen en 's avonds voor +18 jarigen.

Kortrijk

Kortrijk gaat voor zo simpel en eenduidig mogelijk, zowel qua organisatie als communicatie. Men bekijkt het inschakelen van vrijwilligers uit de doelgroep. Ze overleggen met andere steden en gemeenten om af te stemmen (zie hieronder), want skaters stoppen niet aan de gemeentegrens. Wanneer er er teveel staan aan te schuiven, zouden ze werken met een polsbandje dat je kan nemen en dient als reservatie voor één van de volgende uren. Zolang de maximumcapaciteit niet overschreden is, kan iedereen er wel op.

Izegem (& Roeselare, Brugge, Kortrijk)

Er is overleg met Roeselare, Kortrijk en Brugge. Ze trachten op elkaar af te stemmen voor de reizende skaters. Maandag blijft het voorlopig nog gesloten. Izegem bedacht met Roeselare een systeem om online in te schrijven via de webshop en te reserveren voor 1 à 2u. Jongeren kunnen ook langsgaan bij de jeugd- en sportdienst of telefonisch reserveren. Er zijn tijdslots voor -12-jarigen met begeleider of ouder. En tijdslots voor +12 jarigen. Om de eerste toeloop te stroomlijnen ligt de limiet voorlopig op 1 blok per individu per dag. Er loopt een bevraging onder de jongeren en men zoekt momenteel vrijwilligers. Momenteel zijn er zo 3 gevonden.

Kontich

In Kontich bekijken ze nog even hoe ze het gaan organiseren. De verschillende skateplekken gaan nog niet onmiddellijk open om chaos te vermijden. Daar zorgt een lokale gekende skater dit weekend voor een filmpje om die boodschap te delen.

Dendermonde en omgeving

Daar wordt in verschillende buurgemeenten gemikt op donderdag om wat tijd te hebben om een werkbaar regeling uit te treffen. Het is ook een beetje afwachten hoeveel mensen al moeten bijspringen in de parallelle schoolopvang.

7. Argumenten om kinderen en jongeren centraal te zetten in de corona-exit.

Zoek je zelf inspiratie om je lokale stakeholders te overtuigen om kinderen en jongeren centraal te zetten in de exit?

- Op de site van Bataljong staat een item rond [de stem van kinderen en jongeren in coronatijden](#).
- [Het kinderrechtencommissariaat](#) eiste meer aandacht voor het kindperspectief in coronamaatregelen. Ze schreven dit nadat ze veel bezorgdheden kregen van kinderen, jongeren, ouders en professionals. Heel wat kinderrechten worden met de voeten getreden, in het bijzonder voor kinderen en jongeren in kwetsbare contexten. Op hun website kan je alles nalezen, inclusief extra tips om de leefwereld van kinderen mee te nemen in de uitvoering van je exitstrategie.

- Viroloog Marc Van Ranst deed de uitspraak om de volgende veiligheidsraad in teken van kinderen te zetten. Hij opperde in het programma 'De ochtend' op radio 1 dat het misschien wel tijd zou zijn om kinderen wat meer perspectief te geven. Ook in Karrewiet zit de oproep van Van Ranst om een kinderveiligheidsraad te organiseren.
- De Vlaamse jeugdraad deelde zijn standpunt over de impact van corona op kinderen en jongeren: mentale en fysieke ruimte staat onder druk. Ze deelden ook de bezorgdheid dat de kinderen en jongeren een lijdend onderwerp van de crisis vormen.
- De Standaard publiceerde een opiniestuk waarin organisaties en onderzoekers die rond kinderrechten werken aanklaarten "Wat met de belangen van kinderen?" Kinderen en jongeren hebben sociaal contact, ruimte en begeleiding nodig. De exitstrategie houdt daar te weinig rekening mee, vinden de auteurs. Ook Bataljong ondertekende de opinietekst.
- Voor heel wat kinderen en jongeren met een kwetsbare achtergrond waren deze coronatijden nog zwaarder. De quarantainemaatregelen houden maar weinig rekening met de kwetsbare (thuis)situaties van deze kinderen. Onder andere D'Broej riep op om openbare ruimte open te stellen.

8. Jullie doen dat goed!

We vinden het super belangrijk om jullie veel succes te wensen!

We hebben er alle vertrouwen in dat jullie deze nieuwe uitdaging tot een succes gaan maken.

En zo bouwen aan **sterk beleid voor jonge inwoners**.

De corona-exit is een hobbelig parcours, maar blijf rustig en doe wat je kan. Als het soms niet gaat zoals het moet, dan moet het maar zoals het gaat. 😊

Vragen? Contacteer ons. We zijn er voor je.

www.bataljong.be/corona – info@bataljong.be

03 / 821 06 06

